

Eugenia Mathea

doradca metodyczny m. st. Warszawy

w zakresie edukacji wczesnoszkolnej

Scenariusz zajęć.

Klasy I- III – edukacja wczesnoszkolna.

Temat: Uczmy się budować lepszy świat

Cele ogólne:

- Kształtowanie wrażliwości emocjonalnej oraz uwrażliwienie na los innych dzieci
- Stwarzanie sytuacji do świadomego uczestnictwa, do aktywnego włączenia się w pomoc innym
- Uświadomienie na czym polega pomoc humanitarna i jakie przynosi efekty.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- rozumie, dlaczego edukacja jest ważna w życiu człowieka,
- potrafi powiedzieć, jakie umiejętności daje szkoła (umiejętność czytania i pisania, liczenia),
- wie, dlaczego nie wszędzie dzieci mogą chodzić do szkoły,
- potrafi opowiedzieć o swoich emocjach
- potrafi pracować w grupie

Metody pracy: słowno-oglądowe, praca w grupie, dyskusja, rozmowa kierowana

Środki dydaktyczne: film o Krasnogoriwce, cegiełki umiejętności, mapa Ukrainy, zdjęcia uczniów i budynku szkoły w Krasnogoriwce pozyskane z internetu, kolorowe kartki samoprzylepne, 3 arkusze papieru, pisaki, kredki, <https://ok.ru/video/36834707991>

Uwagi o realizacji:

Zajęcia mają uświadomić dzieciom, że ludzie powinni pomagać innym. Szczególnie tym, którzy znaleźli się w tak ciężkiej sytuacji, jaką jest wojna. Pracując z dziećmi klasy I, nauczyciel powinien dostosować zajęcia do ich możliwości percepcyjnych.

Przebieg zajęć:

1. N. Zajęcia rozpocznij od zabawy „Jesteśmy różni”.

Zabawa polega na jednoczesnym wykrzykiwaniu odpowiedzi na zadane pytania. Po zadaniu pytania daj uczniom kilka sekund na ciche zastanowienie się nad odpowiedzią. Na Twój sygnał uczniowie powinni jednocześnie odpowiedzieć na zadane przez Ciebie pytanie. Dzięki temu dzieci nie będą sugerować się odpowiedziami kolegów, dopasowywać się do nich, wstydzić się. Przykładowe pytania:

- Jaki jest Twój ulubiony sport?

- Co najbardziej lubisz jeść?
- Jak ma na imię Twoja mama?
- Jaki jest Twój ulubiony kolor?
- Kim chcesz zostać, kiedy dorośniesz?
- O czym marzysz?

N. Przejdź do omówienia ćwiczenia. Zwróć uwagę dzieci na to, jak różnorodne odpowiedzi pojawiły się w zabawie. Czy świat byłby ciekawy, gdyby wszyscy ludzie byli tacy sami? Co by było, gdyby wszyscy chcieli być aktorami lub piosenkarzami? A gdyby wszyscy mieli tak samo na imię lub zechcieliby na wakacje pojechać nad morze? Czy to dobrze, że jesteśmy różni? Czy mimo różnic między nami możemy się lubić i być dla siebie mili, pomagać sobie nawzajem?

2. Szkoła ważnych umiejętności

- Uczniowie siedzą w kręgu na dywanie. Nauczyciel na środku dywanu rozkłada „cegiełki”- kartki z ukrytymi napisami. Zaprasza dzieci do zastanowienia się i odpowiedzi na pytanie: Jakie czynności wykonują w szkole? Ile już umieją? Czego się uczą?
- Uczniowie kolejno odwracają „cegiełki” i odczytują wyrazy. „Cegiełki” tworzą prostokąt (budynek szkoły).
- Nauczyciel prosi dzieci o wybór i zaznaczenie tych czynności, które najbardziej lubią robić w szkole (np. dzieci mają trzy kropki do dyspozycji, stawiają je na odpowiedniej „cegiełce”.) Szkoła robi się kolorowa, możemy jeszcze dołożyć z innych cegiełek dach.
- N.** Poproś, aby dzieci za pomocą gestów, ruchu pokazały te czynności, które zaznaczyły na cegiełkach (zabawa ruchowa).

3. Zaczynij rozmowę na temat sytuacji uczniów w różnych krajach. Czy wszędzie jest tak jak u nas?

- Czy wszystkie dzieci mają szansę na naukę w dobrych warunkach?
- Czy wszystkie dzieci mają swój dom?
- O czym jeszcze trzeba wiedzieć?

N. Opowiedz o szkole w Krasnogródce, o uczniach, o wojnie, o marzeniach dzieci i zaproś uczniów do obejrzenia zdjęć i filmu o szkole na Ukrainie. (załączniki nr 1,2,3,4,5)

<https://ok.ru/video/36834707991>

Porozmawiaj z dziećmi na temat przeżyć związanych z fabułą filmu.

-Swobodne wypowiedzi na bazie filmu i własnych doświadczeń dzieci.

4. N. Przeczytaj dzieciom, o czym marzą uczniowie tej ukraińskiej szkoły.

...: marzę o tym, żeby zaczął się pokój i żeby uczyć się w mojej szkole, chcę pokoju i żebyśmy wrócili do naszej szkoły, żeby kule nie latały, chcę pokoju i żebyśmy nie schodzili do piwnicy, chcę, żeby na całym świecie był pokój, a ludzie żyli spokojnie, jak przedtem.

5. N. Podziel dzieci na trzy grupy, rozdaj arkusze i pisaki. Poproś, aby grupy odpowiedziały na pytania:

Gr. I -Co jest potrzebne, żeby działała szkoła?

Gr. II -Co jest potrzebne nauczycielom, by dobrze uczyć?

Gr. III -Co jest potrzebne dzieciom, by mogły chodzić do szkoły?

(Odpowiedzi można na arkuszu zapisywać lub rysować.

W razie potrzeby możesz pomóc uczniom korzystając z pytań pomocniczych, np.:

Z czego „składa” się szkoła (z budynku, nauczycieli, dzieci...)

Jak powinna być wyposażona szkoła, żeby można było przyjemnie i skutecznie się w niej uczyć?

Jaki powinien być nauczyciel, jakie powinien mieć pomoce dydaktyczne?

Czego potrzebują dzieci, by pójść do szkoły?

Prawdopodobnie dzieci będą konstruować odpowiedzi na podstawie własnych doświadczeń, obserwacji swojej szkoły czy swojego szkolnego „ekwipunku.”)

Przykładowe odpowiedzi:

- szkoła: dzieci i nauczyciele, budynek, oświetlenie, toalety, woda, meble, ciepło, pomoce (np. tablica), mapy, modele, książki itp.
- nauczyciel: dzieci, książki, tablica, pomysły, wiedza, pomoce (np. globus), rzeczy do doświadczeń itp.
- dzieci: ubranie, buty, zeszyty, kanapki, książki, piórniki, tornister, farby, kredki itd.

6. N. Zapytaj: Jak można pomóc uczniom? Co możemy zrobić, żeby i oni mogli cieszyć się swoją szkołą, tak jak my, żeby znowu 1 września był dla nich wielkim świętem.

Przeczytaj informację o akcji „Warszawscy uczniowie dla Krasnogoriwki”.

7. Powiedz, aby dzieci w domu opowiedziały rodzicom (opiekunom) o szkole na Ukrainie i porozmawiały o uczestnictwie w akcji pomocy dla dzieci ze szkoły w Krasnogoriwce.

8. Zakończenie zajęć. Przeczytaj fragment wiersza T. Kubiaka. Każdy wers dzieci powtarzają za tobą.

Bibliografia:

1. Edukacja globalna dla najmłodszych- pakiet edukacyjny dla szkół podstawowych i przedszkoli, wyd. Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła”, Łódź 2016
2. Link do filmiku: <https://ok.ru/video/36834707991>
3. Wiersz T. Kubiaka „My dzieci chcemy się śmiać”
4. Tekst informacyjny „Ukraina – pomoc dla Krasnogoriwki”.

Materiał pomocniczy nr 1

Fragment wiersza T. Kubiaka „My dzieci chcemy się śmiać”

My jesteśmy dzieci jak dzieci,
Czasem krnąbrne, czasem czupurne,
Ale chcemy, by księżyc świecił,
A noce nie były pochmurne...

My chcemy wesoło śpiewać.
My chcemy wesoło tańczyć
W lasach, gdzie zielone drzewa,
Gdzie motyle w kolorze pomarańczy...

Chcemy, by nie było dnia bez słońca,
Pracy bez pięknej radości.
Chcemy, by ziemia śpiewająca
Pełna była dobrej miłości.

Materiał pomocniczy nr 2.

Warszawscy uczniowie dla Krasnogoriwki

Pomoc dla ukraińskich uczniów szkoły w obszarze działań wojennych

Krasnogoriwka to niewielkie miasto położone w strefie wojny, toczącej się na wschodzie Ukrainy, 20 km od okupowanego przez separatystów Doniecka. Przed wojną w mieście działało 5 publicznych szkół ogólnokształcących. Obecnie uczniowie, nauczyciele i personel wszystkich tych placówek zostali przeniesieni do jednego budynku – szkoły nr 5. W szkole tej, na dwie zmiany, uczy się ponad 400 uczniów, w wieku 6-17 lat. Ich rodzice z różnych względów nie zdecydowali się na opuszczenie miasta.

Wojna w Krasnogoriwce oznacza codzienne zagrożenie ostrzałem. Uczniowie często chronią się w piwnicach budynku szkoły. Warunki są skrajnie trudne. Budynek jest uszkodzony, brakuje wody, kanalizacji i ogrzewania. Sytuację, w niewielkim stopniu, ratują elektryczne grzejniki i woda w cysternach. Warszawska pomoc będzie elementem międzynarodowych działań. Dzięki wsparciu funduszy UNICEF prowadzony jest remont budynku (jedynej szkoły w mieście) – wymieniono okna i drzwi. Warszawscy uczniowie pomogą natomiast bezpośrednio ukraińskim uczniom, którzy niemal codziennie część lekcji odbywają w zimnych, nieogrzewanych pomieszczeniach i piwnicach.

Podczas akcji *Warszawa dla Krasnogoriwki* chcemy zebrać fundusze na zakup najpotrzebniejszych rzeczy dla uczniów: ciepłych śpiworów, kocy termicznych, apteczek, latarek, termosów, materacy oraz pomocy dydaktycznych. Przekazane przez warszawskich uczniów pieniądze w całości

przeznaczone będą na pomoc ich rówieśnikom – uczniom z Krasnogoriwki. Aby pomoc była jak najbardziej skuteczna, potrzebne rzeczy zakupione zostaną na Ukrainie i przekazane bezpośrednio potrzebującym.

Uczniów z Krasnogoriwki zapytano o ich marzenia. Odpowiedzi, uczniów z kl. 1-4 uczących się obecnie w szkole nr 5 w Krasnogoriwce, niezależnie od wieku, były podobne...: *marzę o tym, żeby zaczął się pokój i żeby uczyć się w mojej szkole, chcę pokoju i żebyśmy wrócili do naszej szkoły, żeby kule nie latały, chcę pokoju i żebyśmy nie schodzili do piwnicy, chcę, żeby na całym świecie był pokój, a ludzie żyli spokojnie, jak przedtem.*

Podobnie jak pomagaliśmy szkołom gruzińskim w 2009 r. oraz w 2017 roku libańskiej szkole, w której uczą się mali syryjscy uchodźcy, tak tą inicjatywą kontynuujemy edukacyjne programy pomocowe Warszawy dla uczniów w krajach dotkniętych wojną na całym świecie. Pomagaliśmy już też Ukrainie, organizując w lipcu 2014 r. edukacyjne kolonie dla dzieci osieroconych w czasie walk na kijowskim Majdanie.

Akcja jest prowadzona przez Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej, przy wsparciu Urzędu m.st. Warszawy.

Pieniądze zbierane są do puszek w szkołach, można również dokonać wpłaty bezpośrednio na konto Fundacji Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej, ul. Sarmacka 14 m. 15, 02-972 Warszawa

34 1140 1010 0000 5228 6800 1004

W tytule przelewu prosimy wpisywać: „Pomagamy Ukrainie”

FUNDACJA POLSKIE CENTRUM POMOCY MIĘDZYNARODOWEJ (PCPM) jest organizacją pożytku publicznego (KRS: 0000259298), udzielającą pomocy humanitarnej, rozwojowej i ratunkowej na świecie. Pracownicy PCPM do tej pory nieśli pomoc tysiącom uchodźców syryjskich w Libanie, uchodźcom wewnętrznym na Ukrainie oraz głodującym mieszkańcom Sudanu Południowego, również w sąsiedniej Ugandzie. Ponadto fundacja zrealizowała szereg projektów pomocy rozwojowej m.in. w Etiopii, Kenii, Gruzji oraz w Palestynie. Stanowiący integralną część fundacji Zespół Ratunkowy PCPM złożony z doświadczonych ratowników medycznych i lekarzy niesie pomoc medyczną i humanitarną ofiarom konfliktów zbrojnych oraz klęsk żywiołowych na całym świecie.

Załącznik „Cegiełki” (do wydruku)